

ویژه خرداد ۱۴۰۲

فیلم تحلیل سوالات امتحانات پایان ترم

برای دیدن **فیلم حل نمونه سوالات** بزن رو لینک زیر

مشاهده فیلم

تحلیل نمونه سوالات فلسفه دوازدهم انسانی

رشته: ادبیات و علوم انسانی علوم و معارف اسلامی	سؤالات امتحان نهایی درس: فلسفه ۲	ساعت شروع: ۸ صبح	نام و نام خانوادگی:
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	تاریخ امتحان: ۱۳۹۹ / ۳ / ۲۴	تعداد صفحه: ۳
دانش آموزان روزانه سراسر کشور در نوبت خرداد ماه سال ۱۳۹۹		مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir	

الف) بخش الزامی

✓ دانش آموز عزیز، به سؤالات ۱ تا ۱۶، جهت کسب ۱۶ نمره پاسخ دهید.

ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)	نمره
۱	<p>تعیین کنید کدام عبارت صمیم و کدام یک غلط می باشد:</p> <p>الف) وجود، وجه اختصاصی موجودات و ماهیت وجه مشترک آنها می باشد.</p> <p>ب) از نظر ابن سینا، بی نهایت شدن تعداد اشیاء جهان، نیاز آنها را به واجب الوجود بالذات بر طرف نمی سازد.</p> <p>ج) به نظر «تیلور»، افلاطون ابداع کننده خدانشناسی فلسفی است.</p> <p>د) به عقیده فیلسوفان مسلمان، اثبات وجود خدا از طریق استدلال عقلی امکان پذیر است.</p> <p>ه) وجود علت بر وجود معلول مقدم است و وجود علت مشروط به وجود معلول می باشد.</p>	۱/۲۵
۲	<p>جاهای خالی را با کلمات مناسب کامل کنید:</p> <p>الف) حالت یک معلول را که ذاتاً است، می توان به دو کفه ترازو تشبیه کرد که در حالت تساوی هستند.</p> <p>ب) به هر یک از عواملی که در پدید آمدن یک معلول دخالت دارند، علت می گویند.</p> <p>ج) از نظر فارابی، در ابتدای سلسله علت ها و معلول ها، علتی وجود دارد که وابسته به دیگری نیست، یعنی خودش و موجودات دیگر است.</p> <p>د) فیلسوفان الهی معتقدند که عقول (یا فرشتگان) حقایق اشیاء را از طریق درک می کنند.</p>	۱/۲۵
۳	<p>گزینه درست را انتخاب نمایید:</p> <p>الف) کدام اصل، پایه برهان وجوب و امکان ابن سینا قرار گرفته است؟ (۱) مغایرت وجود و ماهیت (۲) تقدم علت بر معلول</p> <p>ب) اگر کسی بگوید در برخی موارد، در عین وجود علت تامه، معلول بوجود نمی آید، این فرد، «اتفاق» به کدام معنا را پذیرفته است؟ (۱) نفی علیت (۲) نفی ضرورت</p> <p>ج) استدلال دکارت برای اثبات وجود خدا، مبتنی بر کدام مورد است؟ (۱) داشتن تصور از خالق نامتناهی (۲) داشتن وجدان اخلاقی</p> <p>د) اولین فیلسوفی که عقل را به «نظری و عملی» تقسیم کرد که بود؟ (۱) ارسطو (۲) افلاطون</p>	۱
۴	<p>هر یک از عبارات زیر عقیده کدام فیلسوف است؟</p> <p>الف) «در سوی دیگر نوعی از هستی است که نه می زاید و نه از میان می رود.»</p> <p>ب) «یمان هدیه ای الهی است که خداوند به انسان عطا می کند.»</p>	۰/۵
	ادامه سؤالات در صفحه دوم	

باسمه تعالی

رشته: ادبیات و علوم انسانی علوم و معارف اسلامی	سؤالات امتحان نهایی درس: فلسفه ۲	ساعت شروع: ۸ صبح	نام و نام خانوادگی:
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	تاریخ امتحان: ۱۳۹۹ / ۳ / ۲۴	تعداد صفحه: ۳
دانش آموزان روزانه سراسر کشور در نوبت خرداد ماه سال ۱۳۹۹		مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir	

ردیف	سؤالات	نمره
به سؤال‌های زیر، پاسخ کوتاه بدهید:		
۵	دو فیلسوف تجربه‌گرای اروپائی نام ببرید که می‌گفتند: «یا خدایی نیست و یا ما نمی‌توانیم وجود او را ثابت کنیم».	۰/۵
۶	دو مورد از معیارهای یک زندگی معنادار از نظر فلاسفهٔ مسلمان را بنویسید.	۰/۵
۷	افلاطون عقلی را که عقل انسان برای فهم امور باید به آن متصل شود، با دو نام معرفی نموده، آنها را بنویسید.	۰/۵
به سؤال‌های زیر، پاسخ کامل بدهید:		
۸	تفاوت حمل «حیوان ناطق» بر انسان با حمل «موجود» بر انسان چیست؟ توضیح دهید.	۱
۹	نظریه فقر وجودی یا امکان فقری را کدام فیلسوف مسلمان مطرح نموده است؟ آن را شرح دهید.	۱/۲۵
۱۰	به نظر فیلسوفان مسلمان چرا یک پدیده نمی‌تواند خود به خود و بدون علت وجود آید؟	۰/۷۵
۱۱	نظر دیوید هیوم را دربارهٔ «علیت» با ذکر مثال شرح دهید.	۱/۵
۱۲	کدام دسته از فیلسوفان، «اتفاق» را به معنای «نفی غایت‌مندی» قبول ندارند؟ نظر آنها را شرح دهید.	۱
۱۳	از نظر هیوم مهم‌ترین برهان فیلسوفان الهی کدام است و دلیل ناتوانی آن برهان، برای اثبات یک وجود ازلی و ابدی و نامتناهی چیست؟	۱
۱۴	کدام فیلسوف یونان باستان از حقیقتی به نام «لوگوس» سخن گفته؟ معنای آن را در نزد وی شرح دهید.	۱/۵
۱۵	به چه دلیل در دورهٔ دوم حاکمیت کلیسا در اروپا، حکمای مسیحی به تبیین عقلانی مسائل دینی روی آوردند و نتیجهٔ آن چه بود؟	۱
۱۶	کدام عقیدهٔ کانت، تحولی عظیم در کارکرد عقل به وجود آورد و او وظیفهٔ عقل را چه چیزی می‌دانست؟	۱/۵
ادامهٔ سؤالات در صفحهٔ سوم		

باسمه تعالی

رشته: ادبیات و علوم انسانی علوم و معارف اسلامی	سوالات امتحان نهایی درس: فلسفه ۲	ساعت شروع: ۸ صبح	نام و نام خانوادگی:
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	تاریخ امتحان: ۱۳۹۹ / ۳ / ۲۴	تعداد صفحه: ۳
دانش آموزان روزانه سراسر کشور در نوبت خرداد ماه سال ۱۳۹۹		مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir	

ب) بخش انتخابی

دانش آموز عزیز جهت کسب ۴ نمره از سوالات ۱۷ تا ۲۴، فقط ۴ سؤال را به دلخواه انتخاب کرده و پاسخ دهید.

ردیف	سوالات	نمره
۱۷	رابطه امتناعی را با ذکر مثال تعریف کنید.	۱
۱۸	سنخیت علت و معلول را با ذکر مثال تعریف کنید.	۱
۱۹	نظر دموکریتوس درباره ماده اولیه تشکیل دهنده جهان و نحوه پیدایش عناصر و اشیاء فعلی در جهان را بنویسید.	۱
۲۰	تعریف عشق را از نظر ابن سینا بنویسید.	۱
۲۱	فیلسوفان مسلمان به کسانی که با فلسفه به دلیل یونانی بودن و عدم سازگاری آن با عقاید اسلامی مخالفت می کنند، چه پاسخی می دهند؟ توضیح دهید.	۱
۲۲	مدینه فاضله را از نظر فارابی تعریف کرده و تفاوت آن را با مدینه جاهله بنویسید.	۱
۲۳	با توجه به جغرافیای عرفانی سهروردی، مفاهیم مقابل را تعریف کنید: الف) مشرق جهان ب) مغرب وسطی	۱
۲۴	معنای این نظر که «وجود حقیقتی مشکک است» را توضیح دهید.	۱
۲۴	جمع نمره	۲۴

سر بلندی شما در دنیا و آخرت آرزوی ماست.

باسمه تعالی

راهنمای تصحیح امتحان نهایی درس: فلسفه ۲	رشته: ادبیات و علوم انسانی علوم و معارف اسلامی	ساعت شروع: ۸ صبح	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	تعداد صفحه: ۲	تاریخ امتحان: ۱۳۹۹ / ۳ / ۲۴	
دانش آموزان روزانه سراسر کشور در خرداد ماه سال ۱۳۹۹		مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir	
ردیف	راهنمای تصحیح	نمره	

الف) بخش الزامی

۱	الف) غلط ص ۳ (ب) درست ص ۱۲ (ج) درست ص ۳۳ (د) درست ص ۴۰ (ه) غلط ص ۴۱ هر مورد ۰/۲۵	۱/۲۵
۲	الف) ممکن الوجود ص ۲۱ (ب) ناقصه ص ۲۶ (ج) واجب الوجود - عله العلل ص ۴۲ (د) شهود ص ۵۰ هر مورد ۰/۲۵	۱/۲۵
۳	الف) (۱) مغایرت وجود و ماهیت ص ۶ (ب) (۲) نفی ضرورت ص ۲۶ (ج) (۱) داشتن تصور از خالق نامتناهی ص ۳۵ (د) (۱) ارسطو ص ۵۳ هر مورد ۰/۲۵	۱
۴	الف) (۳) افلاطون ص ۳۴ (ب) (۱) کرگور ص ۳۸ هر مورد ۰/۲۵	۰/۵
۵	هیوم - اوگوست کنت ص ۳۷ هر مورد ۰/۲۵	۰/۵
۶	۱ - جهان را غایتمند بیابد و آن را توضیح دهد. ۲ - انسان را موجودی هدفمند بشناسد و این هدف را مشخص کند. ص ۴۴ (دو مورد از ۵ موردی را که در صفحه ۴۴ ذکر شده است) هر مورد ۰/۲۵	۰/۵
۷	عقل کلی - عقل جهانی ص ۵۲ هر مورد ۰/۲۵	۰/۵
۸	در عبارت "انسان حیوان ناطق است"، حمل حیوان ناطق بر انسان یک حمل ضروری است و به دلیل نیاز ندارد. ۰/۵ اما حمل وجود بر انسان در عبارت "انسان موجود است" رابطه ضروری نیست و به دلیل نیاز دارد. ۰/۵ ص ۵	۱
۹	ملاصدرا ۰/۲۵ اگر به واقعیات نگاه کنیم، می بینیم که این واقعیات عین وابستگی و نیازند، وی این وابستگی را امکان فقری یا فقر وجودی نامید. ۰/۵ این فقر و نیاز باید به منبعی متصل باشد که از غنای ذاتی برخوردار است و آن غنی بالذات همان خداوند است. ۰/۵ ص ۱۳	۱/۲۵
۱۰	زیرا اینکه چیزی خودش به خودش وجود بدهد، به معنای آن است که چیزی که نیست، باشد. ۰/۲۵ و این همان اجتماع نقیضین است ۰/۲۵ که محال است. ۰/۲۵ ص ۱۹	۰/۷۵
۱۱	دیوید هیوم می گوید مثلاً بر اثر تکرار مشاهده خوردن و روشن شدن زمین، ۰/۵ در ذهن ما چنین تداعی می شود که خوردن علت روشن شدن زمین است ۰/۵ و این تداعی چیزی جز یک امر روانی ناشی از توالی پدیده ها نیست. ۰/۵ ص ۱۸	۱/۵
۱۲	آن دسته از فلاسفه که علاوه بر لوازم اصل علیت به عله العلل معتقدند ۰/۲۵ می گویند هر فرایند طبیعی هدف خاصی را تعقیب می کند و سرمنزلی تعیین شده دارد ۰/۵ اگر چه انسان ها به دلیل محدودیت های علمی نتوانند این اهداف را کشف کنند. ۰/۲۵ ص ۲۷	۱
۱۳	زیرا بر اساس نظم موجود جهان، حداکثر می توان یک ناظم و مدبر را اثبات کرد ۰/۵ اما نمی توان به یک خالق نامتناهی واجب الوجود رسید. ۰/۵ ص ۳۶	۱
۱۴	هر اقلیتوس ۰/۲۵ لوگوس در نزد او هم به معنای عقل است ۰/۲۵ و هم نطق. ۰/۲۵ کلمه و سخن در نزد او ظهور و پرتو عقل است. ۰/۲۵ عقل همان حقیقتی است که هم جهان و اشیاء ظهور او هستند و هم کلمات و سخن ۰/۲۵ و به نظر او اشیاء عالم همان کلمات عقل و بیان علم و حکمت او هستند. ۰/۲۵ ص ۵۱	۱/۵

باسمه تعالی

مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	ساعت شروع: ۸ صبح	رشته: ادبیات و علوم انسانی علوم و معارف اسلامی	راهنمای تصحیح امتحان نهایی درس: فلسفه ۲
تاریخ امتحان: ۱۳۹۹ / ۳ / ۲۴		تعداد صفحه: ۲	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه
مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir		دانش آموزان روزانه سراسر کشور در خرداد ماه سال ۱۳۹۹	
نمره	راهنمای تصحیح		ردیف

۱	در این دوره، حکمای مسیحی تحت تاثیر مطالعه کتاب های ابن سینا و ابن رشد و سایر فیلسوفان مسلمان، به عقل و تبیین عقلانی مسائل دینی روی آوردند. ۰/۵ اما از آنجا که این توجه با مبانی اولیه کلیسای کاتولیک سازگاری نداشت، منجر به حاکمیت عقل در مقابل دین شد. ۰/۵ ص ۵۴	۱۵
۱/۵	به نظر کانت مفاهیمی مانند وجود، ضرورت، امکان و علیت، ساختار ذهن انسان اند ۰/۵ و عقل و ذهن، اشیاء خارجی را در این ساختار درک می کند. ۰/۵ او عقل را به امری بدل کرد که مفاهیم ذهنی را شناسائی می کند. ۰/۵ ص ۵۴	۱۶
ب) بخش انتخابی		
۱	اگر در قضیه ای برقراری ارتباط میان موضوع و محمول غیرممکن باشد، رابطه آنها امتناعی است ۰/۵ مثلاً «عدد هشت فرد است» ۰/۵ (با هر مثال درست دیگر) ص ۱۰	۱۷
۱	انسان علاوه بر این که درک می کند که هر حادثه علتی دارد، درک می کند که هر معلولی از هر علتی پدید نمی آید، بلکه هر معلولی از علت خاصی صادر می شود. ۰/۷۵ مثلاً برای باسواد شدن باید درس خواند. ۰/۲۵ (با هر مثال درست دیگر) ص ۲۰	۱۸
۱	او معتقد بود که ماده اولیه تشکیل دهنده جهان، اتم ها و ذرات ریز تجزیه ناپذیر و غیر قابل تقسیمی هستند که در فضای غیر منتهای پراکنده بودند ۰/۵ و برخورد اتفاقی این ذرات سرگردان سبب پیدایش عناصر و اشیاء فعلی در جهان شده است. ۰/۵ ص ۲۳	۱۹
۱	هر یک از ممکنات به واسطه حقیقت وجودش، همیشه مشتاق کمالات و خیرات است و بر حسب فطرت خود از بدی ها گریزان است. ۰/۵ همین اشتیاق ذاتی و ذوق فطری را که سبب بقای ممکنات و مخلوقات است، عشق می نامیم. ۰/۵ ص ۴۵	۲۰
۱	در پاسخ به این ایراد، فلاسفه می گویند جدا از اینکه بسیاری از آراء فیلسوفان یونان با آموزه های اسلامی سازگاری دارد، ۰/۵ باید توجه کنیم که فلسفه شاخه ای از معرفت است که هر فردی از هر ملت و نژاد می تواند وارد این شاخه از دانش بشود. ۰/۵ ص ۵۸	۲۱
۱	مدینه ای که مردم آن به اموری مشغول و به فضایی آراسته اند که مدینه را به سوی سعادت می برد. ۰/۷۵ تفاوت آن با مدینه جاهله در هدف آن است. ۰/۲۵ ص ۷۱	۲۲
۱	الف) مشرق جهان: نور محض یا محل فرشتگان مقرب است. ۰/۵ ب) مغرب وسطی: در میان مشرق محض و مغرب کامل قرار دارد که در آن نور و ظلمت به هم آمیخته اند. ۰/۵ ص ۸۰	۲۳
۱	یعنی اینکه وجود حقیقتی واحد است، اما این حقیقت واحد، مراتب و درجاتی عالی دارد. ۰/۵ شدت و ضعف وجود مانند شدت و ضعف در نور است. ۰/۵ ص ۸۷	۲۴
۲۴	جمع نمره	

توجه :

بیان پاسخ های درست به زبان ساده و یا با عباراتی غیر از الفاظ کتاب درسی نیز قابل قبول می باشد.

با تشکر ، خدا قوت

رشته: ادبیات و علوم انسانی علوم و معارف اسلامی		سوالات امتحان نهایی درس: فلسفه ۲		مدت امتحان: ۹۰ دقیقه		نام و نام خانوادگی:							
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه		ساعت شروع: ۸ صبح		تاریخ امتحان: ۱۴۰۰ / ۲ / ۳۰		تعداد صفحه: ۲							
دانش آموزان روزانه، بزرگسالان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت خرداد ماه سال ۱۴۰۰		مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir											
ردیف	سوالات (پاسخ نامه دارد).												
۱	<p><u>تعیین کنید کدام عبارت صمیم و کدام یک غلط می‌باشد.</u></p> <p>(الف) حمل «جسم» بر «مداد و خودکار» به دلیل نیاز دارد. (ب) برگه امتحانی که در زیر دست شما است، «واجب الوجود بالغير» است. (ج) رابطه علیت، رابطه‌ای وجودی است، مانند رابطه‌ای که میان دو دوست وجود دارد. (د) فارابی برای ابطال تسلسل علل نامتناهی از این مقدمه استفاده کرد که «هر معلولی باید علّتی داشته باشد».</p>												
۲	<p><u>جایهای خالی را با کلمات مناسب کامل کنید.</u></p> <p>(الف) بر اساس نظر ملاصدرا که به نظریه، «.....» معروف است، جهان هستی یکپارچه نیاز و تعلق به ذات الهی است. (ب) از نظر هراکلیتوس، «.....» هم به معنای عقل به عنوان حقیقتی متعالی و برتر است و هم به معنای نطق و سخن. (ج) در نزد حکمای ایران باستان، که همان خداست، با خرد و اندیشه خود، جهانیان و وجدان‌ها و خردها را آفریده است. (د) سهروردی، کسانی را که هم در صورت پرهانی به کمال رسیده‌اند و هم به اشراق و عرفان دست یافته‌اند، «.....» می‌نامد. (ه) «وجود» که محور فلسفه مشائی و «نور» که اساس فلسفه اشراقی بودند، در فلسفه به هم رسیده و یکی شدند.</p>												
۳	<p><u>گزینه درست را انتخاب کنید.</u></p> <p>(الف) در قرن ۱۳ میلادی فلاسفه غرب، از طریق ابن سینا و ابن رشد، مجدداً با فلسفه (۱: افلاطون ۲: ارسطو) آشنا شدند. (ب) از نظر فلاسفه مسلمان، کشف علل امور طبیعی از طریق (۱: حس و تجربه ۲: عقل) صورت می‌گیرد. (ج) از نظر کانت، اختیار و اراده، ویژگی (۱: بدن ۲: نفس) است. (د) در فلسفه سهروردی، عالم ماده (۱: مغرب کامل ۲: مغرب وسطی) نام دارد.</p>												
۴	<p><u>بر اساس نسبت‌های سه‌گانه در قضایا، جدول را کامل کنید.</u></p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 33%; text-align: center;">الف:</td> <td style="width: 33%; text-align: center;">مثال برای رابطه امکانی</td> <td style="width: 33%; text-align: center;">ج:</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">عدد ۲۵ فرد است.</td> <td style="text-align: center;">ب:</td> <td style="text-align: center;">مربع، سه ضلعی است.</td> </tr> </table>							الف:	مثال برای رابطه امکانی	ج:	عدد ۲۵ فرد است.	ب:	مربع، سه ضلعی است.
الف:	مثال برای رابطه امکانی	ج:											
عدد ۲۵ فرد است.	ب:	مربع، سه ضلعی است.											
۵	<p><u>هر یک از عبارات زیر نظر کدام فیلسوف درباره فدا است؟</u></p> <p>(الف) نوعی از هستی وجود دارد که پیوسته ثابت است. (ب) تصور انسان از یک موجود علیم و قدیر و نامتناهی، از جانب خداوند داده شده است. (ج) ایمان هدیه‌ای الهی است که خداوند به انسان عطا می‌کند.</p> <p>۱- کرگور ۲- افلاطون ۳- کانت ۴- دکارت</p>												
به سؤال‌های زیر، پاسخ کوتاه بدهید.													
۶	وجه مشترک و وجه اختصاصی موجودات را به ترتیب بنویسید.												
۰/۵	ادامه سوالات در صفحه دوم												

باسمه تعالی

رشته: ادبیات و علوم انسانی علوم و معارف اسلامی	سؤالات امتحان نهایی درس: فلسفه ۲	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	نام و نام خانوادگی:
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	ساعت شروع: ۸ صبح	تاریخ امتحان: ۱۴۰۰ / ۲ / ۳۰	تعداد صفحه: ۲
دانش آموزان روزانه، بزرگسالان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت خرداد ماه سال ۱۴۰۰		مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir	
ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد).		

۷	چهار مورد از ویژگی‌های موجودات عالم عقول از نظر فلاسفه الهی را بنویسید.	۱
۸	ارسطو بر چه مبنایی، عقل را به «نظری» و «عملی» تقسیم می‌کند؟	۰/۵
۹	دو شکل مخالفت با عقل را در جهان اسلام بنویسید.	۱
۱۰	با توجه به نظر فیلسوفان مسلمان درباره «عقل فعال» به دو سؤال زیر پاسخ دهید. الف) وظیفه آن چیست؟ ب) مقام آن نسبت به انسان مانند چه چیز است؟	۱
به سؤال‌های زیر، پاسخ کامل بدهید.		
۱۱	نظر دیوید هیوم را درباره «منشأ اعتقاد به علیّت در نزد انسان» توضیح دهید.	۱/۵
۱۲	«برهان حرکت ارسطو» مبنی بر اثبات وجود خداوند را بنویسید.	۱
۱۳	«برهان وجوب و امکان ابن سینا» را شرح دهید.	۱/۵
۱۴	دکارت «عقل» را به کدام معنا به کار می‌برد و حدود و توانایی و جایگاه عقل نزد او چه میزان است؟	۱/۵
۱۵	تفاوت «عقل هیولانی» و «عقل بالفعل» را توضیح دهید.	۱/۵
۱۶	با توجه به نظر ابن سینا درباره طبیعت، به دو سؤال زیر پاسخ دهید. الف) تعریف طبیعت: ب) علت نامگذاری آن:	۱/۵
۱۷	«اصالت ماهیت» و «اصالت وجود» را تعریف کنید و یک فیلسوف از طرفداران هر یک از این دو نظریه را نام ببرید.	۲
۱۸	در فلسفه ملاصدرا با توجه به این که هستی، یک حقیقت واحد است، تعدد و تکرار در عالم چگونه تبیین می‌شود؟ (بدون ذکر تشبیه)	۰/۷۵
۲۰	جمع نمره	
سربلند و پیروز باشید.		

باسمه تعالی

راهنمای تصحیح امتحان نهایی درس: فلسفه ۲		رشته: ادبیات و علوم انسانی علوم و معارف اسلامی		ساعت شروع: ۸ صبح	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه		تعداد صفحه: ۲		تاریخ امتحان: ۱۴۰۰ / ۲ / ۳۰	
دانش آموزان روزانه، بزرگسالان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در خرداد ماه سال ۱۴۰۰			مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir		
ردیف	راهنمای تصحیح				
نمره					
۱	الف) غلط ص ۵	ب) صحیح ص ۱۱	ج) غلط ص ۱۴	د) صحیح ص ۴۲	هر مورد ۰/۲۵
۲	الف) امکان فقری (فقر وجودی) ص ۴۶	ب) لوگوس ص ۵۵	ج) مزدا ص ۵۵	د) حکیم متأله ص ۸۵	هر مورد ۰/۲۵
۳	الف) (۲) ارسطو ص ۷	ب) (۱) حس و تجربه ص ۱۸	ج) (۲) نفس ص ۳۶	د) (۱) مغرب کامل ص ۸۴	هر مورد ۰/۲۵
۴	الف) رابطهٔ وجوبی ب (انسان شاعر است. (یا هر مثال درست دیگر) (ج) رابطهٔ امتناعی ص ۹ و ۱۰	هر مورد ۰/۲۵			
۵	الف) (۲) - افلاطون ص ۳۲	ب) (۴) - دکارت ص ۳۵	ج) (۱) - کرگور ص ۳۸	هر مورد ۰/۲۵	
۶	وجود - ماهیت ص ۳				
۷	در قید زمان و مکان نیستند. - از ماده و جسم مجردند. - در افعال خود به ابزار مادی نیاز ندارند. - علم آنها شهودی است. - با حواس ظاهری قابل درک نیستند. - همان فرشتگان هستند. - وجودشان با دلیل و برهان اثبات می شود. (۴ مورد کافی است) ص ۵۴				
۸	بر اساس کاری که عقل انجام می دهد. ص ۵۶				
۹	تنگ و محدود کردن دایرهٔ اعتبار و کارآمدی عقل در عین پذیرش آن (یا: برخی روش های عقلی در مسائل دینی کاربردی ندارد). مخالفت با فلسفه و منطق، تحت عنوان دستاوردی یونانی و غیر اسلامی (یا: مخالفت با فلسفه که عالی ترین شکل تعقل است). ص ۵۹				
۱۰	الف) عامل فیض رسانی به عقل انسان ها (یا: واسطهٔ فیض هستی میان مراتب بالاتر از خود و عالم طبیعت و انسان) ص ۶۲	ب) آفتاب نسبت به چشم ص ۶۳			
۱۱	به نظر دیوید هیوم تنها راه شناخت واقعیات، حس و تجربه است، اما اصل علیت و رابطهٔ ضروری میان علت و معلول را نمی توان از حس و تجربه بدست آورد. ۰/۵ از نظر او اعتقاد به علیت در نزد انسان، ناشی از عادت ذهنی است ۰/۵ که یک امر روانی بر اثر توالی و پشت سر هم آمدن پدیده ها است. ۰/۵ ص ۱۶				
۱۲	ارسطو معتقد است که وجود حرکت در عالم نیازمند یک محرک است که خود آن محرک، حرکت نداشته باشد، ۰/۲۵ زیرا اگر آن نیز حرکت داشته باشد، نیازمند یک محرک دیگر است ۰/۲۵ و این سلسلهٔ محرک ها تا بی نهایت جلو خواهد رفت ۰/۲۵ و چنین تسلسلی عقلاً محال است. ۰/۲۵ ص ۳۴				
۱۳	ابن سینا می گوید وقتی به موجودات این جهان نگاه می کنیم می بینیم که این موجودات در ذات خود نسبت به وجود و عدم مساوی هستند، یعنی ممکن الوجود بالذات هستند. ۰/۵				
	ممکن الوجود بالذات برای خارج شدن از حالت تساوی میان وجود و عدم نیازمند واجب الوجود بالذات است. ۰/۵				
	پس: موجودات این جهان به واجب الوجودی بالذات وابسته اند که آنها را از حالت امکانی خارج کرده و پدید آورده است. ۰/۵				
	ص ۴۴				

باسمه تعالی

مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	ساعت شروع: ۸ صبح	رشته: ادبیات و علوم انسانی علوم و معارف اسلامی	راهنمای تصحیح امتحان نهایی درس: فلسفه ۲
تاریخ امتحان: ۱۴۰۰ / ۲ / ۳۰		تعداد صفحه: ۲	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه
مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir		دانش آموزان روزانه، بزرگسالان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در خرداد ماه سال ۱۴۰۰	
نمره	راهنمای تصحیح		ردیف
۱/۵	دکارت عقل را صرفاً یک دستگاه استدلال به حساب می آورد. نه به عنوان یک حقیقت برتر و متعالی در جهان و انسان ۰/۵ او به همه توانایی های عقل، مانند بدیهیات عقلی، استدلال های عقلی محض و نیز تجربه توجه داشت. ۰/۵ او معتقد بود که عقل می تواند وجود خدا، نفس مجرد انسان و اختیار او را اثبات کند. ۰/۵ ص ۵۸		۱۴
۱/۵	اولین مرحله عقل، «عقل هیولانی» نام دارد و آن هنگامی است که انسان هیچ ادراک عقلی ندارد؛ ۰/۲۵ اما استعداد و آمادگی درک معقولات را دارد. ۰/۲۵ مانند انسانی که تازه متولد شده است. ۰/۲۵ سومین مرحله، «عقل بالفعل» نام دارد. ۰/۲۵ در این مرحله، عقل شکوفا شده و به فعلیت رسیده ۰/۲۵ و با تمرین و تکرار، دانش هائی را کسب کرده است. ۰/۲۵ ص ۶۴		۱۵
۱/۵	الف) تعریف طبیعت: مرتبه ای از هستی که رو به سوی مقصدی خاص دارد و این مقصد در ذات عالم طبیعت است. ۰/۵ ب) علت نامگذاری آن: علت نامگذاری این عالم به «طبیعت» بدان جهت است که اجزای این عالم، هر کدام طبع و ذات خاصی دارند ۰/۵ و خود این عالم نیز به عنوان «کل»، طبع و ذاتی دارد که منشأ و مبدأ حرکات و تحولات آن است. ۰/۵ ص ۸۰ و ۸۱		۱۶
۲	به نظر طرفداران «اصالت ماهیت»، امر واقعی خارجی، مصداق ماهیت است؛ ۰/۲۵ یعنی آنچه واقعی است، ماهیت است نه وجود ۰/۲۵ و «وجود» صرفاً یک مفهوم انتزاعی ذهنی است. ۰/۲۵ به نظر طرفداران «اصالت وجود»، وجود است که اصیل و واقعی است ۰/۲۵ و واقعیت خارجی، مابه ازاء و مصداق وجود است. ۰/۲۵ پس وجود اصالت دارد نه ماهیت. ۰/۲۵ فیلسوف معتقد به اصالت ماهیت: میرداماد ۰/۲۵ - فیلسوف معتقد به اصالت وجود: ملاصدرا ۰/۲۵ ص ۹۳		۱۷
۰/۲۵	از نظر ملاصدرا با توجه به این که هستی، یک حقیقت واحد است، اما این حقیقت واحد دارای درجات، مراتب و شدت و ضعف است. ۰/۲۵ وجود که حقیقت واحدی است، در تجلیات و ظهورات خود دارای مراتبی می شود ۰/۲۵ و هر مرتبه ای از وجود، به میزان درجه وجودی خود، ظهور آن حقیقت واحد و یگانه است. ۰/۲۵ ص ۹۵		۱۸
۲۰	جمع نمره		
سربلندو پیروز باشید.			

رشته: ادبیات و علوم انسانی علوم و معارف اسلامی	سوالات امتحان نهایی درس: فلسفه ۲	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	نام و نام خانوادگی:
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	تعداد صفحه: ۲	تاریخ امتحان: ۱۴۰۱/۳/۱۲	ساعت شروع: ۸ صبح
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت خرداد ماه سال ۱۴۰۱		مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir	
ردیف	۱۴ خرداد سالروز رحلت معمار کبیر انقلاب (ره) تسلیت باد. سؤالات (پاسخنامه دارد).		
نمره			

۱	<p><u>تعیین کنید کدام عبارت صحیح و کدام یک غلط می باشد:</u></p> <p>الف) حمل مفهوم «وجود» بر هر ماهیتی از جمله انسان، نیازمند دلیل است.</p> <p>ب) مفاهیم «مربع سه ضلعی» و «پرنده» به ترتیب «واجب الوجود» و «ممکن الوجود» هستند.</p> <p>ج) حالت ممکن الوجود، نسبت به وجود و عدم، حالت ترازویی با دو کفه متعادل است.</p> <p>د) در دوره اول حاکمیت کلیسا، حکمای مسیحی به عقل و تبیین عقلانی مسائل دینی روی آوردند.</p> <p>ه) یکی از اشکال مخالفت با عقل در جهان اسلام، به صورت مخالفت با فلسفه ظهور کرد.</p> <p>و) از نظر ملاصدرا «وجود» اصیل است و واقعیت خارجی، مابزاء و مصداق «وجود» می باشد.</p>	۱/۵
۲	<p><u>جاهای خالی را با کلمات مناسب کامل کنید:</u></p> <p>الف) انسان در هر چیزی که مشاهده می کند، دو جنبه می یابد: «.....» و «.....».</p> <p>ب) همه اشیا یی که به واسطه علت هایشان موجودند، «واجب الوجود» هستند.</p> <p>ج) «وجود» از نظر ملاصدرا بر دو قسم می باشد: و</p> <p>د) هر اکتیتوس «لوگوس» را هم به معنای وجودی متعالی و هم به معنای به کار می برد.</p> <p>ه) از نظر فارابی و ابن سینا، اولین مخلوق خدا «.....» نام دارد.</p> <p>و) دو کتابی که علامه طباطبایی برای تدریس فلسفه در دو سطح نوشتند، عبارت بود از: و</p>	۲/۲۵
۳	<p><u>گزینه مناسب را انتخاب کنید:</u></p> <p>الف) نوع حمل، در قضیه «لوزی شکل است»، با کدام یک از قضایای زیر تناسب دارد؟</p> <p>۱- انسان حیوان است. ۲- انسان مخلوق است.</p> <p>ب) رابطه میان موضوع و محمول، در قضیه «عدد هفت، زوج است» کدام است؟</p> <p>۱- امکانی ۲- امتناعی</p> <p>ج) از نظر فارابی، مقام و منزلت عقل فعال نسبت به انسان مانند کدام گزینه است؟</p> <p>۱- آفتاب به چشم ۲- آب به حیات جسمانی</p> <p>د) از نظر فیلسوفان مسلمان، نام دیگر «عقل هیولانی» چیست؟</p> <p>۱- عقل بالفعل ۲- عقل بالقوه</p> <p>ه) کدام گزینه از آثار ملاصدرا می باشد؟</p> <p>۱- الشواهد الربوبیه ۲- عدل الهی</p>	۱/۲۵
	ادامه سؤالات در صفحه دوم	

رشته: ادبیات و علوم انسانی علوم و معارف اسلامی	سوالات امتحان نهایی درس: فلسفه ۲	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	نام و نام خانوادگی:
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	تعداد صفحات: ۲	تاریخ امتحان: ۱۴۰۱/۳/۱۲	ساعت شروع: ۸ صبح
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت خرداد ماه سال ۱۴۰۱		مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir	

ردیف	۱۴ خرداد سالروز رحلت معمار کبیر انقلاب (ره) تسلیت باد. سوالات (پاسخنامه دارد).	نمره
------	---	------

به سؤال های زیر پاسخ کوتاه بدهید:

۴	تعیین کنید که هر یک از گزاره های زیر عقیده کدام فیلسوف است؟ الف) تداعی علیت، چیزی جز یک حالت روانی ناشی از توالی پدیده ها نیست. ب) اصل علیت، جزء اصول اولیه ای است که درک انسان از آن فطری است.	۰/۵
۵	ارسطو برای اثبات وجود خداوند از دو برهان استفاده نمود، نام آنها را بنویسید.	۰/۵
۶	برهان فارابی برای اثبات وجود خدا، مبتنی بر چه اصلی است؟	۰/۵
۷	تعیین کنید فلاسفه زیر «عقل گرا» هستند یا «تجربه گرا»؟ الف) اوگوست گنت ب) فرانسیس بیکن	۰/۵
۸	دو مورد از ویژگی های «موجودات عالم عقل» را از نظر فیلسوفان الهی بنویسید.	۰/۵
۹	از نظر فلاسفه مسلمان علاوه بر استدلال عقلی، دو روش دیگری که ما را به حقیقت می رسانند، چیست؟	۰/۵
۱۰	درباره «حکمت مشاء» به سوالات زیر پاسخ دهید: الف) مؤسس آن در جهان اسلام چه کسی بود؟ ب) متکی بر آرای کدام فیلسوف یونانی بود؟	۰/۵
۱۱	سفر عرفانی «در خلق با حق» با کدام مبحث کتاب أسفار ملاصدرا تطبیق دارد؟	۰/۵
۱۲	دو مورد از اقدامات علمی و فرهنگی علامه طباطبایی را نام ببرید.	۱

به سؤال های زیر پاسخ کامل بدهید:

۱۳	تفاوت «رابطه علیت» با سایر روابط میان موجودات چیست؟ با استفاده از یک مثال توضیح دهید.	۱
۱۴	«علت تامه» و «علت ناقصه» را تعریف کنید.	۱
۱۵	استدلال «دکارت» بر اثبات وجود خدا را در قالب دو مقدمه و یک نتیجه بنویسید.	۱
۱۶	ارسطو قوه عقل را بر اساس کاری که انجام می دهد به دو قسم تقسیم کرده است. آنها را نام برده و تعریف کنید.	۱/۵
۱۷	ضمن تعریف «عقل بالملکه» و «عقل بالمستفاد» تفاوت آنها را توضیح دهید.	۱/۵
۱۸	تعریف «مدینه فاضله» از نظر فارابی چیست؟ مهم ترین تفاوت آن با «مدینه جاهله» را بنویسید؟	۱
۱۹	از نظر ابن سینا علت نام گذاری عالم ماده، به «عالم طبیعت» چیست؟	۱
۲۰	اصطلاحات زیر را از نظر سهروردی تعریف کنید: الف) مشرق جهان ب) حکیم متاله	۱
۲۱	از نظر ملاصدرا اختلاف موجودات، ناشی از چیست؟ تشبیه او را در این زمینه بنویسید.	۱

جمع نمره ۲۰

سربلند و پیروز باشید .

مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	ساعت شروع: ۸ صبح	رشته: ادبیات و علوم انسانی علوم و معارف اسلامی	راهنمای تصحیح امتحان نهایی درس: فلسفه ۲
تاریخ امتحان: ۱۴۰۱ / ۳ / ۱۲		تعداد صفحه: ۲	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه
مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir		دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در خرداد ماه سال ۱۴۰۱	
نمره	راهنمای تصحیح		ردیف
۱	مقدمه اول: من از حقیقتی نامتناهی و دانا و توانا که خود من و هر چیز دیگری به وسیله او خلق شده‌ایم، تصویری دارم. (۰/۲۵) مقدمه دوم: این تصور نمی‌تواند از خودم باشد، زیرا من موجودی متناهی‌ام، (۰/۲۵) این تصور از هیچ موجود متناهی دیگر هم نیست. (۰/۲۵) نتیجه: پس این تصور از یک وجود نامتناهی است. اوست که می‌تواند چنین ادراکی را به من بدهد. (۰/۲۵) (ص ۳۴ و ۳۵) (ارائه پاسخ به صورت مفهومی نیز قابل قبول است.)		۱۵
۱/۵	عقل نظری: (۰/۲۵) عقل از آن جهت که درباره اشیا و موجودات و چگونگی آنها بحث می‌کند. (۰/۵) عقل عملی: (۰/۲۵) عقل از آن جهت که درباره رفتارهای اختیاری انسان و بایدها و نبایدهای او بحث می‌کند. (۰/۵) (ص ۵۵)		۱۶
۱/۵	عقل بالملکه: در این مرحله عقل مفاهیم و قضایای بدیهی را درک می‌کند (۰/۲۵) مثلاً می‌داند که یک چیز نمی‌تواند هم باشد و هم نباشد. (۰/۲۵) و آمادگی دریافت علم را پیدا می‌کند. (۰/۲۵) عقل بالمستفاد: در این مرحله انسان به طوری بر دانش‌هایی که کسب کرده مسلط است (۰/۲۵) که از هر کدام که بخواهد می‌تواند استفاده نماید. (۰/۲۵) مانند یک استاد ریاضی که هر مسئله ریاضی را جلوی او بگذارند، به راحتی حل می‌کند. (۰/۲۵) (ص ۶۴ و ۶۵)		۱۷
۱	مدینه فاضله مدینه‌ای است که مردم آن به اموری مشغول هستند و به فضایی آراسته‌اند که مجموعه مدینه را به سوی سعادت می‌برد. (۰/۷۵) - مهمترین تفاوت آن با مدینه جاهله در هدف آنها است. (۰/۲۵) (ص ۷۶ و ۷۷)		۱۸
۱	بدان جهت است که اجزای این عالم هر کدام طبع و ذات خاصی دارند که منشأ حرکات و تغییرات اجزاء و افراد عالم طبیعت می‌باشد. (۰/۵) خود این عالم نیز به عنوان یک کل طبع و ذاتی دارد که منشأ و مبدأ حرکات و تحولات آن است. (۰/۵) (ص ۸۰ و ۸۱)		۱۹
۱	الف) مشرق جهان: نور محض یا محل فرشتگان مقرب است. (۰/۵) (ص ۸۴) ب) حکیم متأله: کسانی که هم در صور برهانی و هم در اشراق و عرفان به کمال رسیده‌اند. (۰/۵) (ص ۸۵)		۲۰
۱	با اینکه هستی یک حقیقت واحد است، اما این حقیقت واحد دارای درجات، مراتب و شدت و ضعف است. (۰/۵) در مقام تشبیه، این حقیقت واحد مانند یک کانون نور درخشان است که اشعه آن به میزانی که از کانون دور می‌شود، ضعیف و ضعیف‌تر می‌شود. (۰/۵) (ص ۹۵)		۲۱
۲۰	جمع نمره		

توجه :

بیان پاسخ‌های درست به زبان ساده و یا با عباراتی غیر از الفاظ کتاب درسی نیز قابل قبول می‌باشد.

با تشکر
خدا قوت

ویژه خرداد ۱۴۰۲

فیلم تحلیل سوالات امتحانات پایان ترم

برای دیدن فیلم حل نمونه سوالات بزن رو لینک زیر

مشاهده فیلم

تحلیل نمونه سوالات فلسفه دوازدهم انسانی